

УДК 338.1:636.598:637.631

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ПЕРО-ПУХОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В ГУСІВНИЦТВІ

Л.Д. ЗАВІДНА – к.с.-г. наук, в.о.доцента

Серед галузей птахівництва в перспективі не існує обмежень для розвитку галузі гусівництва, оскільки гуси краще інших птахів перетравлюють клітковину, виробляють цінні продукти харчування (м'ясо, жир, делікатесну печінку). Крім того, вони практично є єдиним видом свійської птиці, від якої за життя можна отримати пір'я і пух – цінну сировину для виробів широкого вжитку.

До недавнього часу знімання пір'я і пуху у гусей проводилось виключно після забою птиці на м'ясо. При цьому в господарствах значна кількість перо-пухової сировини втрачалась під час щорічного линяння батьківських стад, після закінчення циклу несучості. Проте науково і практично обгрунтована можливість і господарська діяльність прижиттєвого отримання пір'я і пуху без шкоди для здоров'я птиці і її продуктивності.

На сьогоднішній день обскубування живих гусей знаходить широке втілення в Угорщині, Болгарії, Німеччині та інших країнах. Світовий ринок практично необмежений в потребах цього виду сировини. Так, сучасна Угорщина експортує біля 4 тис. т гусячого пір'я за ціною 50 доларів США за 1 кг. В Чехії щорічно з 670 голів одержують 900 т пір'я. В Німеччині посилено ведуться розробки технологій виробництва тканини, до складу якої входить 75% гусячого пір'я і 25% вовни.

Високий рівень інтенсивного гусівництва можливий тільки при повному використанні всіх продуктивних якостей птахів. Так, з недавнього часу і на Україні почали широко практикувати прижиттєву обскубку гусей.

Значних успіхів у виробництві та переробці продукції гусівництва досягли у племптахорадгоспі "Чорнобаївський" Білозерського району Херсонської області. На базі цього господарства нами був одержаний вихідний матеріал для розрахунку економічної ефективності виробництва перо-пухової продукції гусей різних генотипів (табл. 1).

Розподіл витрат на одержування перо-пухової сировини проводився в 2 етапи: за звітний рік, коли одержують інкубаційні яйця – 90% та перо-пухову сировину – 10% і заключний період, де на виробництво яєць враховують 60%, м'яса – 30% та на перо-пухову сировину – 10%, тому як поголів'я гусей використовується на про-

тязі 3-5 років. Завдяки інтенсивній швидкості оперення (50 діб) та цінним яkostям гусячого пуху, витрати на утримання однієї голови знижуються на 50%.

Таблиця 1 – Економічна ефективність виробництва перо-пухової продукції гусей

Показники	Велика сіра	Рейнська	Кубанська	Горьковська	Рейнська х Кубанська	Рейнська х (рейнська х кубанська)
Поголів'я, гол	1000	1000	1000	1000	1000	1000
Вихід перо-пухової сировини від 1 гол,г	193,2	176,7	142,8	182,8	171,2	147,6
в т.ч. пуху,г	66,1	66,5	47,3	57,7	70,4	52,6
Валовий вихід перо-пухової сировини, кг	193,2	176,7	142,8	182,8	171,2	147,6
Собівартість 1 кг перо-пухової сировини, грн	14,35	14,35	14,35	14,35	14,35	14,35
Загальна собівартість, грн	2772,42	2535,65	2049,18	2623,18	2456,72	2118,06
Ціна реалізації 1 кг перо-пухової сировини, грн.	18,30	21,00	18,30	18,30	22,80	19,20
Виручка від реалізації продукції, грн	3535,56	3710,70	2613,24	3345,24	3903,36	2833,92
Прибуток, грн	763,14	1175,05	564,06	722,06	1446,64	715,86
Рівень рентабельності, %	27,5	46,3	27,5	27,5	58,9	33,8

В результаті собівартість 1 кг перо-пухової сировини становила 14,35 грн. для всіх груп гусей. Від реалізації продукції було отримано 2613,24-3903,36 грн на 1 тис. голів в залежності від генотипу. Ціна реалізації була зумовлена якістю перо-пухової сировини та продуктивністю 1 голови. Найбільший вихід пуху мали помісні гуси (Р х К) – 70,4 г. Від цього ж поєднання отримана більш якісна продукція, що визначило найвищу ціну (22,80 грн). Мінімальний прибуток серед досліджених груп гусей склав 564,06 грн, де пухова продуктивність становила 47,3 г, а ціна реалізації 1 кг перо-пухової сировини – 18,30 грн. Максимальний прибуток отримано від поміс-

ких гусей (Рх х К) – 1446,64 грн та рейнської породи – 1175,05 грн. Рівень рентабельності склав відповідно 58,9 та 46,3%

Таблиця 2 – Економічна ефективність використання трьох прижиттєвих обскубок

Генотип	Вихід перо-пухової сировини від 1 гол., г		Приріст		Економічний ефект, грн.
	за 2 обскубки	за 3 обскубки	г	%	
Велика сіра	111,8	193,2	81,4	72,81	1117,24
Рейнська	107,0	176,7	69,7	65,14	1097,77
Кубанська	94,9	142,8	47,9	50,47	657,37
Горьківська	105,0	182,8	77,8	74,09	1067,73
Рейнська х кубанська	109,2	171,2	62,0	54,78	1060,26
Рейнська х (рейнська х кубанська)	97,6	147,6	50,0	51,23	720,01

Крім того була обґрунтована можливість проведення трьох прижиттєвих обскубок в умовах півдня України. Так, в таблиці 2 показана значна перевага використання трьох прижиттєвих обскубок в порівнянні з дворазовою обскубкою. Найбільший приріст перо-пухової сировини серед вивчених груп гусей одержано від великої сірої породи – 81,4 г. Це зумовило вихід додаткової продукції у розрахунку на 1 тис. голів (Методика визначення економічної ефективності, 1980) та отримання 1117.24 грн. за один рік використання.

Економічно було також використання рейнської, горьківської породи та помісних гусей (рейнська х кубанська). Економічний ефект склав 1097.77, 1067.73 та 1060.26 грн. відповідно.

Таким чином, впровадження у виробництво такого важливого технологічного прийому, як прижиттєва обскубка гусей, дозволяє одержувати додаткові прибутки і підвищувати рівень рентабельності гусівництва. Але, недопоняття значимості даної галузі у формуванні продовольчого ринку в малих містах і на селі з боку федеральної та місцевої влади, відсутність механізму підтримки не дають у повній мірі розвиватися гусівництву у різних напрямках.